

**Осадча О., здобувачвищої освіти обліково-фінансового факультету,
гр. Т1/2**

**Науковий керівник: Березовська Т., к.і.н., доцент кафедри
українознавства**

Миколаївський національний аграрний університет

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В XVIII СТОЛІТТІ

У XVIII столітті так як і в XXI столітті важливою була така справа як промисловість, вона хвилювала всіх нею цікавились розумні люди, промисловість – це галузь матеріального виробництва, що лежить в основі індустріалізації економіки. Звичайно промисловість відразу небула на такому високому рівні як зараз, вона розвивалася поступово.

Як мені відомо з історичних джерел почалося зародження промисловості в домашніх господарствах. Спочатку почали виробляти сировину, а потім почали її переробляти. Наприклад, почали розводити корів, корівки давали молоко, а з молока робили таку сировину як масло, сир сметану тощо. Так само і з приладами праці.

Необхідно зазначити про промисловий розвиток в Україні, адже саме в XVIII ст. почався промисловий переворот або ще як його називають промислова (індустріальна) революція. Іншими словами – це перехід від ручного, ремісничо-мануфактурного й домообробного до великого машинного фабричного виробництва. Розвиток почав стрімко покращуватися, ручну працю замінили робочі машини й механізми, що давало можливість робити швидше та краще, ніж це б робила людина своїми руками.

Хочу трохи сказати про те як складно було налагодити аграрні відносини в Україні для розвитку промисловості. По-перше, на зміну великому феодальному землеволодінню приходять дрібне, вільне землеволодіння фермерського типу. На цей час селяни мали багато прав на місце свого проживання, були умови для ведення власного господарства. Шляхта володіла значними земельними наділами, які поступово збільшувалися. Національно-визвольна революція українського народу внесла кардинальні зміни в аграрні відносини. Ліквідували велике магнатське землеволодіння та знищили панщину. Та створили умови для прискорення розвитку аграрних відносин.

І промисловість в сільському господарстві ще більше почалася розвиватись. І знову почалися проблеми із-за повторного введення кріпосного права. Із початком мануфактурного періоду української промисловості, економіка знову пішла в гору (відомі промислово-торгівельні центри: Київ, Лубни, Переяслав, Ніжин та ін.). Також розвивалося металургійне виробництво.

Внутрішня і зовнішня торгівля почалася формуватися, товари продавали на ярмарках (близько 400), стаціонарних закладах – крамницях, магазинах базарах (700). Продавали й купували все як сировину, так і землі, худобу й майно. Ще добре продавалася сіль та риба, її відправляли на експорт.

Ярмарки



Найбільші ярмарки відбувалися у Ніжині, Києві, Переяславі та Харкові.

На ярмарках також продавали манофактуру, в основному це були мануфактури з виробництва посуду та паперу.

Сільське господарство було основною формою життєдіяльності населення. Торгівля і промисловість потрохи розвивались. Освоєння земель на півдні, збільшилися посівні площі з доброю якістю ґрунтів, давало невеликі врожаї.

Формувалася грошова система та встановлення податків.

Вважаю, що значну роль в економіці відігравало козацтво, так як економіка складалася з двох секторів: січового й індивідуального. Вони виробляли та експортували холодну зброю.

Торгівля була як внутрішня так і зовнішня. Внутрішня була дрібною – продукти харчування та предмети побутового вжитку. Свої товари вони експортували на Польщу, Литву, Туреччину.

У зв'язку з розвитком товарно-грошових відносин в Україні почали вирощувати технічні культури, зокрема цукровий буряк.

Щодо вітряків їх вже було понад 3300 водяних млинів та 12000 вітряків.

Разом з промисловим переворотом в Україні з'явилася низка технічних винаходів.

Отже, із промисловим переворотом економіка в країні зросла і підвищилася продуктивність праці, зросло виробництво багатьох товарів. Зародився розвиток ринкових відносин. Зросла внутрішня та зовнішня торгівля.